

Társaitól jobban elfogadják

A könyvtár nemcsak kölcsönzésre jó

Az ifjúság művelődési lehetőségeinek növelését, pontosabban szükségességét, a közösségi életre való nevelésének fontosságát határozat rögzíti. Ezek óta ismert és elfogadott, hogy e feladatok megvalósítására nagyon alkalmasak az úgynevezett kis közösségek. Ilyen kis csoportok munkahelyen, lakóterületeken, művelődési intézményekben egyaránt szervezhetők. A könyvtárakban is, hiszen a könyvtár nemcsak kölcsönzésre jó. A könyvekhez kapcsolódva, segítségüket igénybe véve nagyon sokféle közös munka elképzelhető. Már az 1970-es országos népművelési konferencia előkészítő tanulmányaiban is megállapították, hogy a könyvtárakat a tájékozódás és az önművelés műhelyeivé kell tenni. A könyvtárt kell az iskola folytatásának tekinteni, ugyanis ott lehetők fel együtt a továbbképzéshez szükséges információk. S miért ne lehetne ezeket az információkat mindjárt helyben, vagy legalábbis a könyvtár gyakorlati segítségével hasznosítani?! A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár évek óta működik művelődési körei bizonyítják: nagyon is jók a könyvespolcok között tartott, vagy a könyvtárak segítségével rendezett csoportos foglalkozások.

Nem névleges kapcsolat

A kerületi könyvtárak munkájáról szóló jelentés szerint két éve már 14 ilyen kör működött. Többségük vegyes összetételű, szakmunkástanulók, középiskolások, egyetemisták, munkásfiatalok egyaránt tagjai voltak.

A programokat a szakképzett könyvtárosokból kikérülő körvezetők és a fiatalok közösen állították — s állítják ma is — össze. A Karinthy Frigyes úti 6-os számú könyvtárban például elsős gimnazista koruktól kezdve foglalkoznak a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek egy csoportjával, hogy a tanórákon szerzett ismereteiket kibővítsék. Az anyalföldi 19-es könyvtár ifjúsági köre elsősorban szakmunkástanuló és szakközépiskolás tagjainak vitakésztségét igyekszik fejleszteni.

Miben segít?

Amikor a ma is működő körökről érdeklődtem, Kovács Ila, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár munkatársa ezt mondta:

— Ahol a helyi és a személyi feltételek engedik, ott működnek. Több mint tíz helyen. A nagyobb kerületi könyvtárakban mindenütt megtalálhatók. Megkülönböztetett figyelemmel foglalkoznak a fizikai dolgozók gyermekeivel, rendszeres kapcsolatot tartanak a közeli szakmunkásképző intézetekkel. S ez nálunk nem névleges kapcsolat.

Egy pesti és egy budai könyvtár vezetőjével beszéltem azok közül, amelyek ilyen kört működtetnek. A XIII. kerületi, 4-es számú könyvtár vezetője Kovács Lajosné,

a múlt év júniusában került ide egy másik könyvtárból. Átvette az akkor már körülbelül négy éve működő művelődési kört is, és segítette további munkáját. Kérdésemre arról beszélt, hogy két ilyen csoportjuk is van.

— Az egyik a 6-os, a másik a 207-es MűM-intézetben. A 6-osban az intézetnek saját klubja van, abban tartunk rendszeresen egy-egy estet. Az ottani klubvezető az intézet házikönyvtárának vezetője is, vele együtt készítjük a terveket. Ide csak szakmát tanulni járnak a többnyire budapesti, tehát a városban sokfelé lakó diákok. Vannak köztük érettségizettek is. Csütörtöki klubdelutánjaikból havonta egyet tartanak közösen a könyvtárral. Volt itt szó beatzenéről, olimpiákról, vita az izmusokról, a szépirodalom, a ponyva és a félponyva közötti különbségről, az őszinteségről, és így tovább.

— Miben segít a könyvtár?

— Minden ilyen estre könyvkiállítást készítünk, ajánlásokat állítunk össze, mi hívjuk és fizetjük az előadókat. A másik intézet, a 207-es más jellegű. Ott nem tanulnak, hanem laknak a vidékről felkerült, többnyire az építőipari szakmákat tanuló fiatalok. Mások az igényeik, még egészségügyi előadásokat is kérnek. Nem egészen jó, hogy a könyvtár csinál ilyesmit is, de korábban az intézetnek nem volt erre anyagi lehetősége. Most változott a helyzet, igyekeznek mindenben, anyagiakban is, jobban segíteni.

Együtt a fiatalokkal

A 37-es számú könyvtár Budán, a Török utcában található. Itt erős politikai vitakör működik. Arról, hogy mi volt

és mi van, Horváth Györgyné könyvtárvezető tájékoztatót.

— 1963 óta foglalkozunk a fiatalokkal. Művelődési körökkel kezdtük, van aki annak idején ezekbe járt, azóta elvégezte valamelyik egyetemet, s ma már előadásokat tart nálunk. A művelődési kör négy éve alakult át politikai vitakörre. Az első évben az alapfogalmakat tisztáztuk, például mi a filozófia, mit jelent a munkásosztály vezető szerepe, stb. Aztán a tanulmányokat gyakorlatban alkalmaztuk, például filmekről szóló vitákban. Járt nálunk beszélgetni, vitatkozni, KISZ-titkár, újságíró, Magyarországon tanuló külföldi diák, színész, pszichológus és így tovább. Az is gyakori, hogy a kör tagjai készülnek fel egy-egy témából.

— Ki szervezi a programokat?

Ime, mi minden szóba jöhet egy könyvtárban, milyen jól általánosabb jellegű művelődési intézménnyé változtatható anélkül, hogy eredeti rendeltetéséről le kellene mondanía, vagy a kölcsönző- és olvasószolgálati munkája akadályoztatva lenne. Sőt, nagyon jól társul ahhoz a művelődési körökben folyó munka. Mert az csak természetes, hogy minden, amiről e körökben szó van, könyvekhez kapcsolódik.

Mátyás István

Pákolitz István

BARBAKÁN

A bronz-Janus kalapkarimáján
bögyös galamb totyog
— gvardián a kerengőn —

Fülell turbékoló fráterek
nehogy valamelyik botfüllű novicius
félre vigye a recitativót

Lenne a szeszínű fűben
fenn a játékbástya-falon
gurgulázó barokk-burukk

Kótyagos gallyakat csipkéz
a felelőtlen Tavaszelő

Angyalfrizurás felhő vár
az esti Angelusra

A galambzsoltár puha homályba fészkel

Cimbalomhangú vers pendül
a koszorútlan költő bronz-ajkán